

בפני: ראש ההרכב - תת ניצב אברהם פרנקל
השופט - סגן ניצב ניסים כחלון
השופטת - עורכת הדין שולמית קדם

משטרת ישראל

נגד

הנאשם: רס"ב מוסטפא גדיר

באמצעות ב"כ עוה"ד דניאל חי עזרא

נימוקי גזר דין

ביום 22.11.23 הודה הנאשם בעובדות כתב האישום המתוקן והורשע בעבירת התנהגות שאינה הולמת שוטר – עבירה לפי סעיף 3 לתוספת הראשונה לחוק המשטרה התשס"ו – 2006. באותו יום נשמעו טיעוני הצדדים לעונש ובהסכמת הצדדים פרסמנו את גזר הדין ללא נימוקיו. להלן נימוקינו:

כתב האישום

חלק כללי:

1. במועד הרלבנטי לכתב האישום, שירת הנאשם יליד 1973, כסייר תנועה, עמקים, את"ן צפון.
2. במועדים הרלבנטיים לכתב האישום המתלוננת נ. ילידת 1998 שירתה כסיירת תנועה בימת"א עמקים, את"ן צפון (להלן: "המתלוננת").
3. פרק זה מהווה חלק בלתי נפרד מכתב האישום.

העובדות:

1. בתאריך 16/08/2020 במהלך משמרת ב', פנתה המתלוננת אל הנאשם בבקשה לסייע לה בתיקון תא הכפפות שבניידת המשטרה.
2. הנאשם נענה לבקשתה, פנה לתקן את תא כפפות הניידת והמתלוננת ניגשה לחלק האחורי של הניידת על מנת לקשור את נשקה בתא המטען.
3. במהלך המתואר לעיל, בשעה שהמתלוננת רכנה לעבר תא המטען, ומבלי שהבחינה בכך, התקרב הנאשם למתלוננת מאחור, חבט באמצעות ידו בישבנה, ולאחר מכן הותיר את ידו ותפס את ישבנה.
4. מיד ובסמוך, נעמד הנאשם מול המתלוננת ואמר לה: "סידרתי את תא הכפפות", ועלה מחוייך לרכבו.
5. במעשיו המתוארים בסעיף 3 לכתב אישום זה, התנהג הנאשם באופן שאינו הולם שוטר, פגע במתלוננת ובתדמית המשטרה.

טיעוני התביעה לעונש

התביעה הצביעה על כך שהנאשם ביצע מגע לא הולם, במקום אינטימי בגופה של המתלוננת, כאשר המתלוננת הינה שוטרת קבע צעירה והוא שוטר וותיק. פער הגילאים בניהם עומד על 25 שנה. למרות שכתב האישום תוקן וסעיף העבירה שונה להתנהגות שאינה הולמת, התנהגות לא הולמת זו הינה בעלת גוון מיני.

על המשטרה להקפיד שמקום העבודה יהיה בטוח לכל שוטר ושוטרת מבלי שיצטרכו כל העת להציץ מאחורי גבם בכדי לבחון האם יש מאן דהוא העלול לגעת בהם בצורה מינית. התובעת ציינה כי פגיעות בעל גוון ואופי מיני יכולת להשפיע לאורך שנים קדימה וגם זהו נתון שעל בית הדין לקחת בחשבון.

בכל הנוגע לחלוף הזמן – במקרה זה מדובר בעבירה שבוצעה באוגוסט 2020 וכתב האישום הוגש רק ביוני 2023, הסבירה התביעה כי המתלוננת דיווחה על האירוע באופן מיידי אך סירבה לשתף פעולה עם החקירה במח"ש ועל כן מח"ש סגרו התיק והעבירו אותו למחלקת משמעת בתחילת 2021. בשל תקלה התיק טופל במחלקת משמעת רק בתחילת בשנת 2022 ואז מונה קבו"ד ומשם התיק נחקר ו"התגלגל" עד להגשת כתב אישום.

חלוף הזמן המתואר לעיל היה חלק משיקולי התביעה בתיקון כתב האישום, הן בניסוח העובדות והן בשינוי סעיף האישום והגעה להסדר טיעון.

לחובת הנאשם 8 הרשעות קודמות בדין יחיד. אין אף עבירה דומה לזו בה הורשע ורובן ככולן עבירות ישנות שהצטברו לאורך שנות שירותו (הרבות יש לומר) של הנאשם. הערכותיו התקופתיות סבירות. הוגשה סימולציה שכרית ממנה עולה כי משמעות הורדה בדרגה למשך חודש הינה 3,275 ₪ + 107 ₪.

מכל האמור ביקשה התביעה לגזור על הנאשם עונש של הורדה בדרגה בפועל למשך 3 חודשים, הורדה בדרגה ע"ת ונזיפה חמורה.

טיעוני ההגנה לעונש

באשר לחלוף הזמן ובהמשך לטיעוני התביעה, הנאשם נחקר בפעם הראשונה אודות האירוע רק בחודש יולי 2022. לא זו בלבד, עברו רק שבועיים מאז שהודיעו לנאשם כי התקבלה החלטה להגיש נגדו כתב אישום עד שהוא עבר אירוע לבבי לא פשוט שלא נרחיב עליו במסגרת זו מפאת צנעת הפרט. מצבו הבריאותי הרעוע של הנאשם היווה רכיב משמעותי בהחלטתו לסיים את ההליך ולהודות במיוחס לו בכתב האישום המתוקן.

הנאשם הכיר את המתלוננת. הם עמיתים ליחידה. היא אף ביקרה בביתו כחלק ממפגש חברתי שהיחידה קיימה.

הנאשם משרת במשטרה מזה 32 שנים. אביו נפטר בעת שירותו במשטרה כשהנאשם היה בן 3. בנו משרת היום במשטרה. כל תפקידיו לאורך השנים היו בשירות ולחימה במג"ב ובמשטרה הכחולה. נכון להיום הוא משרת כשוטר תנועה. מפאת גיוסו של מפקדו בצו 8 ("חרבות ברזל") לא ניתן היה לשמוע את עדותו אך הוא שלח חוו"ד כתובה שהוגשה יחד עם מקבץ של תעודת הערכה ומכתבים רלוונטיים.

הנאשם הודה בהזדמנות הראשונה, חסך מזמנו של בית הדין ומנע את הבאת המתלוננת להעיד על כל המשתמע מכך. עברו המשמעותי ישן, אינו רלוונטי ויש בכך כדי להעיד שמדובר במעשה שניתן להגדירו כ"מעידה חד פעמית", "חור שחור" ו"טיפשות של רגע".

לעניין העונש אליו עתרה התביעה, דומה כי היא בחנה את התיק בראיה של הטרדה מינית ולא לפי העבירה בה הורשע הנאשם – התנהגות שאינה הולמת. ההגנה הפנתה לפסיקה קודמת של בית הדין ומכל האמור עתרה לעונשים של נזיפה חמורה, קנס כספי והורדה בדרגה על תנאי בלבד.

דבר הנאשם

הנאשם פתח את דבריו בכך שהביע חרטה על מעשיו. תיאר את שירותו הארוך משנת 1991 ועד היום וכן את עברו המשפחתי ובדגש על היותו בן למשפחה שכולה. כמו כן פירט הנאשם באשר למצבו הבריאותי (שאותו שוב לא נפרט כאן מפאת צנעת הפרט) ושב על חרטתו.

דין והכרעה

נתחיל את דיונו דווקא בטיעונה האחרון של ההגנה ולפיה העונש המבוקש על ידי התביעה נגזר מעולם ההטרדות המיניות ולא הולם עבירות של התנהגות שאינה הולמת. לעניין זה נבקש להפנות לשני פסקי דין שניתנו לאחרונה 36/22 ו-7/23. בשני מקרים אלו דובר על עבירות של התנהגות שאינה הולמת, אך המעשים המתוארים בהם היו בעלי גוון מיני. בתיק 7/23 קבענו:

” **הערת בית הדין** – העבירה בה מואשם השוטר הינה עבירת התנהגות שאינה הולמת ולא עבירת הטרדה מינית. כידוע, שיקול הדעת בבחירת סעיף העבירה שיוחס לנאשם מצויה בסמכותה של התביעה. קריאת כתב האישום מלמדת שהמעשים המיוחסים לנאשם בעלי גוון מיני ברור ועל כן ניתן לבחון אותם גם על פי המבחנים הנהוגים בעבירות הטרדה מינית, בשינויים המחויבים.”

גם בתיק הנוכחי, המעשים בהם הודה הנאשם, עולים בקנה אחד עם הקביעה ולפיה מדובר במעשים “בעלי גוון מיני ברור”. חבטה בישבן, השארת היד ותפיסת הישבן יחד עם אמירתו ולפיה סידר את תא הכפפות ואז עלה לרכבו כשהוא מחויך אינה מותירה כל ספק באשר לגוון בה יש לבחון את מעשיו.

פער הגילאים בין המתלוננת והנאשם עומד על 25 שנים. פער זה מוביל להבדלי מעמד והשפעה בתוך היחידה. הגם שאין בכך כדי לקבוע שמדובר ביחסי מרות ואף לא יחסי השפעה (ראו בתיק 7/23 לעיל), יש בהם כדי לשמש נסיבה לחומרה בעת שקילת עונשו של הנאשם. עצם העובדה ששוטר מרשה לעצמו, סתם כך, לעבור מחלקו הקדמי של הרכב בו סידר את תא הכפפות לבקשתה של המתלוננת לעבר תא המטען, לעמוד מאחוריה ומבלי לדבר איתה, או אפילו להודיע על נוכחותו, לחבוט בישבנה ולתפוס אותו, אינה מתקבלת על הדעת. גם אם המעשים עצמם אינם מצויים ברף גבוה של חומרה, עצם ההפתעה מחריפה ומסלימה את מעשיו הפסולים, לכשעצמם. קריאת כתב האישום מרמזת על:

”פטרנליזם, יהירות וחוסר כבוד לנשים צעירות שזכותן החוקית החברתית כמו גם האנושית להגיע למקום העבודה או השירות בלי שמץ של חשש, חשד או פחד שכבודן וגופן היו למרמס או שיעמדו בניסיון דומה” (מתוך ביד”מ 36/22)

עיון בגיליון המשמעתי של הנאשם מגלה כי אין לחובתו רישום כלשהו, במהלך 32 שנות שירות, שמצביע על התנהגות אותה ניתן לקשור למעשה בו הורשע. בנסיבות אלו והגם שניתן לקבל את

עמדת ההגנה ולפיה מדובר ב"מעידה חד פעמית", "חור שחור" ו"טעות גמורה", הרי שעל טעויות, משלמים. העובדה שמדובר על מעשה חד פעמי מהווה נסיבה לקולא, אך חריפותם של מעשיו ובעיקר אלמנט ההפתעה שבהם, מקהים קולא זו.

נחזור על מושכלות יסוד. מעשיו של הנאשם פסולים ואסורים. נגיעות בגופה של המתלוננות כמתואר בכתב האישום בו הודה, מזכירות לנו את האמור בדברי ההסבר להצעת החוק למניעת הטרדה מינית, התשנ"ז-1997:

"הטרדה מינית היא פגיעה בכבוד האדם, בחירותו, בפרטיותו ובזכותו לשוויון. היא פוגעת בכבודו העצמי ובכבוד החברתי של המוטרד. היא משפילה ומבזה את אנושיותו, בין השאר ע"י התייחסות אל אדם כאל אובייקט מיני לשימוש של המטריד. הטרדה מינית שוללת את האוטונומיה של המוטרד ואת שליטתו בגופו ומיניותו, פוגעת בזכותו להגדרה עצמית ופולשת לפרטיותו.... הטרדה מינית כלפי נשים גורמת להשפלתן ביחס למינן או למיניותן."

מצבו הרפואי של הנאשם אינו משופר. כך עולה מהתיעוד הרפואי שצורף. על פניו, קיים גם קשר סיבתי לכאורי בין מצבו הרפואי לבין האירוע נשוא כתב האישום. חלוף הזמן מהווה גם הוא נסיבה לקולא – בו אירוע פשוט למדי ברמה העובדתית מבשיל לכדי כתב אישום כמעט שלוש שנים לאחר ביצועו.

שני רכיבים אלו, מצבו הרפואי וחלוף הזמן גרמו לנו שלא לקבל במלואה את עתירתה העונשית של התביעה. יודגש כי עתירת התביעה מוצדקת לכשעצמה ככול שנבחנת אך ורק בגבולות הצרים של כתב האישום, אך שיקולי הענישה לעולם רחבים יותר רק מהאמור בכתב האישום.

מכל האמור הגענו לכלל דעה כי העונשים הראויים בנסיבות העניין הינם:

- נזיפה חמורה.
- הורדה בדרגה למשך 10 חודשים מתוכם חודשיים בפועל והיתרה על תנאי, כאשר התנאי הוא שהנאשם לא יעבור עבירה של התנהגות שאינה הולמת, עבירה לפי סעיף 3 לתוספת הראשונה לחוק המשטרה התשס"ו – 2006 שעניינה התנהגות בעלת גוון מיני כלפי שוטרות וזאת תוך שנה מהיום, ויורשע בגינה, במהלך התקופה או לאחריה.

גזר דין זה יכנס לתוקפו עם פרסום נימוקיו.

ניתן היום, י"ד כסלו תשפ"ד, 27/11/23, בלשכה.

זכות ערעור תוך 45 יום.

מזכירות בית הדין תעביר עותק מנימוקי גזר הדין לצדדים.

שופט _____ ראש ההרכב _____ שופטת _____
סניצ ניסים כחלון תניצ אברהם פרנקל עו"ד שולמית קדם